

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 14 Listopada v. s. 1828 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Nowiny Dworu dnia 5 listopada.
(Journal de St. Petersbourg).

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE JEGOMOŚĆ CESARZEWICZ raczył wczora wieczorem przybyć do tutejszey stolicy.

— JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĄŻE MICHAŁ również przybyć raczył do tey stolicy, w zupełnie dobrym stanie zdrowia.

— Wczora dnia 4 listopada, o godzinie 6 wieczorem, podług naywyżey utwierdzonego ceremoniału, nastąpiło przeniesienie Ciała błogostawioney pamięci CESARZOWEY MARYI FEDOROWNY z sali tronowey pałacu zimowego do sali żałobney. (Psz. Pótn.).

(z Gazety Senackiey).

Przez naywyższy dyplomata, dnia 30 września, datowany na okręcie *Paryż*, w przystani warneńskiey, rzeczywisty radca stanu *Fonton*, nayłaskawiey mianowany kawalerem *orderu ś. Anny 1szej klasy*, za odznaczające się gorliwość ku służbie, niespracowane trudy, podjęte przezeń wczasie terażniejszey wojny, i za pożyteczne usługi, okazane przezeń w czasie układów, które się ukończyły pamiętnym wzięciem *Warny*.

Przez naywyższe dyplomata, datowane dnia 20 października w St. Petersburgu, senator *Bezrodny* i senator *Xiążę Kurakin*, udarowani brylantowanymi znakami *orderu ś. Anny 1szej klasy*, za gorliwość odznaczającą się w służbie i podjęte trudy w czasie obeyrzenia *Syberyi-Zachodniey*.

Przez naywyższy ukaz pod dniem 28 września, zamknięty został departament kamer-kolegii i jego archiwum, ustanowione w 1802 roku, dla ukończenia rachunkow niezamkniętych z rzeczy dawnych odkupow.

Przez naywyższy ukaz, datowany dnia 6 października na okręcie *CESARZOWA MARYA*, portowi izmailowskiemu nadane są różne swobody: w *Izmailu* ustanowiona główna komora składowa; w *Reni* ustanowiona zastawa; miastu *Izmailowi* nadane są na lat 25 ulgi podobne, jak miastu *Kereza* od r. 1826; na taką liczbę lat dla miasta *Izmaila* odlicza się 10ta część dochodow trunkowych i tamozennych; w urządzeniach kwarantanowych rozkazano uczynić stosowniejsze dogodności.

Przez naywyższy ukaz do Rządzącego Senatu, pod dniem 24 października w St. Petersburgu, Biskupowi *Suffraganowi Mohilewskiemu Dyecezyi Rzymsko-Katolickiey, Joachimowi Grabowskiemu*, naymiłościwiey rozkazano: przyjąwszy poświęcenie na tę dostojność, podług przystaney na to z Rzymu *Bulli*, zarządzać tą dyecezyą, dla czego *Metropolita Kościoła Rzymsko-Katolickich w Rossyi* ma go opatrzyć przyzwoitemi władzami, z tych, które on z Rzymu otrzymał. Na utrzymanie się Biskupa *Grabowskiego* z domem biskupim i kancelaryą, wypłacać mu pensyą, jaka była wyznaczona ukazem 22 listopada 1773 roku, ówczasowemu Biskupowi *Sięstrzeńcewiczowi*, to jest: po *dziesięć tysięcy rubli* assygnacyami na rok.

Przez naywyższy ukaz do Rządzącego Senatu pod dniem 26 października: radca tajny *Wilnamow*, mianowany sekretarzem stanu J. C. M. w

rzeczach zarządu zakładow *CESARZOWEY MARYI*.

Przez naywyższy ukaz pod dniem 27 października, były sekretarz przy spoczywającej w Bogu *CESARZOWEY MARYI*, radca tajny *Nowosilców*, mianowany sekretarzem stanu J. C. M.

Przez naywyższy ukaz J. C. M. do kantoru Dworu, Panna *Julia Batuszkówna*, mianowana *Freyliną NN. CESARZOWYCH*.

Przez ukaz teyże daty, na okazanie szczególnieyszey uprzejmości, ku gorliwej i odznaczającej się służbie rzeczywistego radcy tajnego, *Hrabi Koczubeja*, *CESARZ JEGOMOŚĆ* raczył nayłaskawiey: syna jego aktuaryusa w kolegium Państwa spraw cudzoziemskich, *Hrabię Bazylego Koczubeja* mianować *Kamerjunkerem Dworu J. C. M.*, a drugiego syna jego *Hrabię Michała Kamerpaziem*.

— Wilno. —

W dniu 21 przeszłego miesiąca października przeniosł się tu do wieczności Aktualny Radca Stanu *Prokopiusz Bagmewski*, mąż zasłużony, który od momentu wcielenia *Gubernii Litewskich* do *Rossyi*, znakomite piastując urzędy, ścisley sprawiedliwości, prawdziwey moralności, niewątpliwe okazał dowody. Jako obywatel dawney *Kijowskiej Gubernii*, wszedł do służby wojenney 1778 roku i wysłużywszy w tym zawodzie rangę *podkownika*, do obowiązkow cywilnych powołany został. Roku 1795 *Imiennym Ukazem ś. p. MONARCHINI KATARZYNY II*, naznaczony *Członkiem* do ustanowionego natenczas w *Grodnie* pod zarządem ś. p. *Feldmarszałka Xięcia Repnina Naywyższego Litewskiego Rządu*, miał prócz tego poruczony sobie do zawiadowania *Departament Ekonomiczny* przy tymże *Rządzie*. Za odkryciem *Gubernii*, gdy na obie *Litewskie Gubernie* w mieyscu byłey za *Rządu Polskiego Assessoryi*, *Sąd Nadworny Litewski* ustanowiony został, przeznaczony *Prezesem* tegoż *Sądu* 1797 roku i w tymże roku zaszczycony rangą *Radcy Stanu*, a w roku 1800 *Rzeczywistego Radcy Stanu*. W roku 1802 po skasowaniu *Sądu Nadwornego*, mianowany *Wice-Gubernatorem Wileńskim*, a w roku 1806 *Cywilnym Gubernatorem*. Na tym urzędzie w owym pamiętnym czasie, gdy woyna z *Francuzami* tuż przy granicach *Litwy* toczona była, odznaczył się szczególnieyszą czynnością w urządzeniu licznych *lazaretow* i roztropnem zawiadowaniem powierzony sobie *Gubernii*. Naostatek znużony trudami i osłabiony na zdrowiu przy podeszłym wieku, szukając spoczynku w wieyskiem zaciszu, na własną prośbę otrzymał uwolnienie od służby z pensyą dożywotnią, którą gdy późniey szczodrobliwość *Błogostawioney pamięci CESARZA ALEXANDRA I*, do rub. sr. 2,250 podniosła, czując się coraz słabszym na zdrowiu, przeniosł się od roku 1819 na ciągłe mieszkanie do miasta *Guberskiego Wilna*. Pozostała po nim wdowa *Anna* z *Mitętkow Rzeczywista Radczyni Stanu*, straciła w nim nayszanownieyszego męża, córka *Leokadya* nayczulszego oycy, domowi służący naylepszego *Pana*, ci, co z nim oddawna żyli, stałego przyjaciela, a ubodzy, których hojnie wspierał, dobroczyńcę. Pochowany na cmentarzu *Greko-Rossyjskim* za *Ostrą bramą*, przy wspaniałym obrządku

Chrześcijańskim, z liczną assistencyą Duchowień-
stwa, Urzędników, przyjaciół i ubogich.

*Wiadomość szczegółowa o oblężeniu i wzięciu A-
chałcychu. (Dokończenie):*

(z Gazety Tyfliskiej).

Przez cały czas walki, P. Dowódca Korpu-
su trzymał na głównej baterji w odwedzie, pod
naczelnictwem Jenerał-Majora Murawjewa i Pół-
kownika Barona *Fryderyksa*, półk erywański ka-
rabinierów i dwie rotę chersonskiego grenadye-
rów, oczekując, jaki obrót przybierze sprawa.

Razem, z pierwszym atakiem na lewem skrzy-
dle, dwa działa dońskiego konno-artylleryjskiej
rotę, pod dowództwem setnika *Szulikowa*, pod za-
stoną jednego szwadronu dragonów, na czele któ-
rych był Podpółkownik *Xiążę Andronikow*, zaję-
ły wyniosłość, leżącą o 60 sążni od miasta, i cel-
nemi wystrzałami zmusiły natychmiast do milcze-
nia przeciwny bastyon nieprzyjacielski; potem,
spólnie z półkiem gruzyjskim grenadyerów, i ba-
talionem 41go półku strzelców, którzy byli pod
wodzą Półkownika, *Hrabiego Simonicza*, nie prze-
stały, od strony rzeki, trwożyć i rozrywać nieprzy-
jaciela zmyślonemi atakami, a to w celu, iżby
nie dawał pomocy atakowanym bastyonom. W
tém, na końcu pierwszego skrzydła, dwie rotę 42go
półku strzelców, pod dowództwem Podpółkowni-
ka *Nazimki*, wpadły do miasta, opanowały upo-
rnie broniony bastyon prawy, i tu zabrały 4 działa.

Za nadejściem nocy, P. Dowódca Korpusu
rozkaż Jenerał-Majorowi Baronowi *Osten-Sake-
nowi*, z trzema rotami 42go półku strzelców, przejść
przez zachodnią część przedmieścia, które nie by-
ło jeszcze objęte płomieniem, i opanować oddziel-
ną wieżę *Kaja-dah*, górującą nad całym mia-
stem, w której się utrzymywał nieprzyjaciel z kil-
ku armatami. Jenerał-Major Baron *Osten-Saken* wy-
prawił naprzód Sztabs-Kapitana *Korhanowa* z 40
strzelcami, który odparł strzelców nieprzyjaciel-
skich, i wzmocniony wyżej pomienionemi rotami,
wdał się do wieży, zacięciem bronionej; w tém zda-
rzeniu zabrano 5 dział. Niezwłocznie, po zajęciu
wieży, rozkazano było chorążemu ósmego batalio-
nu pionierów *Bohdanowiczowi*, ażeby, postępu-
jąc za tym oddziałem z koszami szanłowemi, wy-
stawił baterję przeciw miasta, która też była u-
zbrojona dwoma dońskimi i tylą tureckimi dzia-
łami.

Przez takie połączone działania, powodzenia
Ruskich około kościoła katolickiego, stojącego na
najwynioślejszem miejscu miasta, były nakoniec
utrzymane, i nieprzyjaciel wszędzie został wypar-
ty z okropną stratą.

Ciemność nadeszłej nocy stawiła nader po-
różający widok: płomienie pożerały południową
i zachodnią część miasta; obłąkany wśród rozpa-
czy nieprzyjaciel, gdzie niegdzie dawał wystrzały,
przebiegając do cytadelli; miejscami zaś zamykał
się w domach i ginął w ogniu; granaty z moździer-
zów kohornowych i rakietę podwajały przestrasz,
sprawdzone na obrońców Achałcychu. Miesz-
kańcy w wielkiej liczbie, a osobliwie kobiety,
wychodzili z miasta i szli ku stronie obozu; część
garnizonu ratowała się ucieczką, roboty okopowe
szybko postępowały, obeymując kościół katolicki,
i nowe powstawały baterje, dla dalszego działania
do twierdzy. Lecz nieprzyjaciel jeszcze się trzy-
mał we wschodniej części przedmieścia, które nie
mogło być podpalonem dla tego, iżby zład pło-
mień do naszych nie przeszedł okopów. P. Do-
wódca Korpusu postrzegłszy, że zaciętość oporu
nieprzyjacielskiego i z tej strony słabiej, rozkaż
Jenerał-Majorowi Baronowi *Osten-Sakenowi* zająć
bastyon tego przedmieścia; co też wykonanem zosta-
ło przez rotę erywańskiego półku karabinierów,
bez żadnej straty ze strony Ruskich. W tej
sprawie zabrano: dwa działa i trzy znamiona. O-
puszczone zaś od nieprzyjaciela dwa, niżej leżą-
ce, bastiony wschodnie i przedmieście, opanowa-
ne były, przed świtem, od Półkownika *Hrabiego
Simonicza*, z gruzyjskimi grenadyerami i batalio-
nem 41go półku strzelców; znaleziono tu sześć ar-

mat, w liczbie tej ruskie haubice, zabrane przez
Turków w czasie oblężenia Achałcychu w 1810.

Zacięta obrona ze strony garnizonu, który, za
każdym krokiem, wśród największej rozpaczey,
stawił uporczywe czoło i znaczna strata, przez
Ruskich poniesiona, rozjątrzyły naszych żołnierzy:
nie podobna było ich powściągnąć, zwłaszcza za
nastaniem nocy; lecz honor kobiet został nietknię-
tym, w czém sami mieszkańcy oddają sprawiedli-
wość. Ze świtem, reszta garnizonu zupełnie opu-
ściła miasto, i zamknąwszy się w cytadelli, przy-
stała do P. Dowódcy Korpusu pełnomocników, z
prośbą o zacięcie układów.

Zważywszy, iż mała jest liczba wojsk Ros-
syjskich, pod bronią pozostałych; wiedząc, że w
cytadelli zaparto się około 4000 ludzi garnizonu,
oszczędzając przytém krwi Ruskich wojowników,
którą obficie skropione były pola i mury *Achał-
cychu*, w uprzednich bitwach i szturmie, P. Do-
wódca Korpusu, przez postanego do nich Rze-
czywistego Radcę Stanu *Wtanhali*, zgodził się na
podane przez Baszów warunki: opuścić twierdzę
i wyść ze znajdującymi się przy nich wojskami
do granic tureckich, oddając w zdobyczy Ruskim
wszystkie trofea i wszelką własność skarbową. Po
niejakim jeszcze z ich strony oporze, Naczelnik
wojsk *Kiosa-Mehmed*, Basza o trzech bunczukach,
i naczelnik Paszali *Achmed*-Basza dwubunczu-
czny, wystąpili z wojskami z twierdzy; a gruzyjs-
ki pół grenadyerów zatknął chorągiew JEJEGO
CESARSKIEJ MOŚCI na cytadelli, na której nie po-
wiewały sztandary cudzoziemskie, w ciągu 250 lat,
od czasu zawładnięcia tą krainą przez Turków.
Dział 67, prócz zabranych dni 9, 52 chorągwi i
5 buńczuków od dwóch baszów, stanowią trofea.
Strata Ruskich, w tym dniu pamiętnym, wyno-
si: 2 Sztabs-officerów, 3 Ober-officerów i 118 rang
niższych, w zabitych; w ranionych zaś: 1 sztabs-
officer, 31 Ober-officerów i 469 rang niższych.
Strata nieprzyjaciela nadzwyczajna: ze 400 ar-
tyllerzystów, zostało się tylko 50; jeden oddział
Janczarów, wynoszący 100 ludzi, cały został na
placu, z 1800 Łazów zostało zabitych 1300; miesz-
kańcy utracili więcej, jak 3000 ludzi.

W czasie bitwy, d. 9, było we froncie nie
więcej, jak 12,702; na zabezpieczenie obozu mu-
siano z nich oddzielić 3,287; dla zastąpienia zaś
baterji oblegających 2,959; a zatem do boju mo-
żna było wyprowadzić tylko 6,546, w liczbie tej,
4016 piechoty. W furaju, z przyczyny długiego
przebywania Turków, zaczął się doświadczać nie-
dostatek; nie więcej już, jak na dni 7 mógł wystar-
czyć; przeciwnie, garnizon miał opatrzenia na 5
tygodni, nie w magazynach, ale u mieszkańców,
którzy karmili swoich postojalców, niektórzy do
20 żołnierzy. Wszystko to zadowolilo P. Dowódz-
cę Korpusu do przypuszczenia szturm.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 19 listopada.

JW. Hrabia *Grabowski*, Jenerał Dywizyj,
Minister Sekretarz Stanu, wczora wyjechał do *Pe-
tersburga*. (z *Gaz. War.*)

A U S T R Y A.

Wiedeń d. 6 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Powszechnie tu mówią, iż dnia 24 paździer-
nika zdarzył się Arcy-Xięciu następcy tronu na
polowaniu w *Hollitsch* nieszczęśliwy przypadek,
przez nieostrożność jednej z osób należących do
tych łowów, iż strzelba nabita srotem wystrze-
liła, i wspomnionego Arcy-Xięcia, oraz dwie o-
soby w bliskości stojące raniła. Jak tylko Arcy-
Xiążę widział ranione owe osoby, natychmiast za-
jął się ich cierpieniem, i zdawał się nie uważać
na własne swoje rany w rękę. Pocieszał je ze
spokojnością umysłu, co mu serce wszystkich zje-
dnało. Wreszcie Arcy Xiążę, po opatrzeniu przy-
chodzi do zdrowia.

Pewny przyjaciel ludzkości, który nie wy-
mienił nazwiska swego, złożył we *Lwowie* 15 akcy
bankowych, wynoszących ogólnie 16,000 złotych

ryńskich monetą konwencyyną, na założenie instytutu głuchoniemych Królestwa Galicyi. Składki zbierane na tak użyteczne przedsięwzięcie obliczają pomyślny skutek.

Dnia 30 z. m. pogrzebiony został zmarły dniem wprzód jenerał jazdy Baron de Kienmayrr, w którym oyczyna utraciła jednego z najznakomitszych dowódców. Jenerał Margrabia de Somariva, dowódca jazdy, przewodniczył orszakowi pogrzebowemu. (z *Mon. War.*)

Lwów dnia 10 listopada.

Sejm i w tym roku, podobnie jak lat poprzedzających, ze stosownemi do tak poważnego aktu uroczystościami odprawiony został.

Komissarzami swymi na sejm ten raczył N. Pan mianować JW. Hrabiego Andrzeja *Uetnera* i Kazimierza *Badeniego*. Sejm trwał od 14 do 20 z. m.

FRANCYA.

Paryż dnia 3 listopada.

(z Gazety Warszawskiej).

Dziennik *Postaniec Izb* chwali prędkości i pomyślny wypadek wyprawy naszej do Morei, i artykuł swój kończy temi słowy: „Nie chcemy tego sławnego wypadku zaćmić sprawiedliwym odwetem względem kłamliwych dziennikarzy, którzy orężowi naszemu klęskę i hańbę przepowiadali. Dostyc są ukarani za powątpiewanie swoje o losie Francyi.”

(z Monitora Warszawskiego).

Oto są przyrzeczone szczegóły zdobycia twierdzy Morei przez wojsko francuzkie, które tu udzielamy w treści raportu jenerała Maison do ministra wojny:

W głównej kwaterze w Nawarynie, dnia 11 października: „Doniosłem JW. Panu, dnia 5 t. m., że, po odpłynieniu w wilię Ibrahima, gotowałem się uderzyć na odmawiające poddania się twierdze Messenii.

„Jakoż, dnia 6, rozkazałem jenerałowi Higonet, aby z 16 półkiem liniowym, częścią artylleryi i inżynierów, zajął pozycyą przed twierdzą, i porozumiał się z jej komendantem. Na oświadczenie ostatniego, że chory, jenerał Higonet i admirał de Rigny udali się sami do twierdzy; a odebrawszy tylko wykrętne odpowiedzi, „iż gdy „Porta nie wojuje, ani z Francyą, ani z Anglią, Turcy nie dopuszczają się żadnego nieprzyjacielskiego „kroku, lecz twierdzy nie oddadzą;” — nakazali szturm do niej. Saperowie zrobili dostępnym stary wyłom, i jenerał Higonet, na czele oddziału, do którego przyłączyło się wielu officerów angielskiej floty, wszedł w środek miasta, bez najmniejszego oporu. Załoga składała się z 510 ludzi, których bez zwłoki odsyłałem do Egiptu. Z zapasów, znaleźliśmy 60 dział, żywności na kilka miesięcy, wody na dni 30, i 800.000 fadanków. Wały w najgorszym stanie; miasto w gruzach, nie ma żadnych zakładów, których potrzebujemy; musimy wszystko stwarzać. Szlondary trzech mocarstw sprzymierzonych powiewają z wież cytadelli.

„Gdy się to działo pod Nawarynem, wystąpił naczelnik mojego sztabu, jenerał Durrieu, z wezwaniem Modonu, aby się poddał. Dowództwo twierdzy i żołnierzy tureckich było w ręku Hassana Baszy; Egipcyanami zaś dowodził Achmet Bey. Obadwa uczynili odpowiedź podobną do nawaryńskiej. Nazajutrz więc, to jest dnia 7, wyprowadziłem 35 półk liniowy, saperów i artylleryą. Jenerał Durrieu mianowałem dowódcą. Urządzono kolumny do ataku. Okręt francuzki *Wrocław*, pod kap. Maillard, i angielski *Wellesley*, kap. Maitland, zbliżyły się o strzał do twierdzy. Zaczęto wywalać bramy: jedną od strony lądu, sapersy; drugą morską, maytkowie i jedna kompania francuzkich wołtyżerów, na szalupach. Resztę żołnierzy podzieleno stosownie do potrzeby i planu szturm. Brama lądowa zaczęła pękać, w obec załogi, nieczynnie przypatrującej się wszystkiemu. Właśnie nadciągnąłem był z oddziałem, opóźni-

szy mój pochód z przyczyny niestychnanej ulewy, gdy żądający na nowo rozmówienia się dowódzcy twierdzy weszli na bramę; zbliżyłem się do nich. Hassan Basza oświadczył: iż twierdzy wydać nie może, ale mi ją wziąć pozwoli, jeżeli zapewnię mu też same korzyści, co i załodze nawaryńskiej. Przyrzekłem, i rozkazałem wysadzić bramę. Morska upadła pierwsza, i kapitanowie Maillard, i Maitland pierwsi wyskoczyli na mury, pośród zbrojnych Muzułman. Modon jest twierdza mocna jak rzadko na Wschodzie: ma krytą drogę pod palisadami, ogromną ilość, podwójne okopy, i grube mury. Opatrzona była w żywność na sześć miesięcy, w zapasy wojenne na dwa lata, w sto armat, i 1078 ludzi załogi.

„Tegoż dnia, co pomienione twierdze, wezwany został i Koron; ale załoga okazała się nierównie mniej skłoną do ustąpienia. Dnia 7, jenerał Sebastiani, zbliżywszy się pod mury, doniósł o wzięciu Nawarynu i Modonu; a gdy to nie pomogło, kazał nazajutrz iść na wały. Rzucone z nich kamienie ranity kilku saperów i kapitana inżynierii Boutauld; lecz ponieważ zabroniłem pierwszego strzału bez mojej wiadomości, jenerał Sebastiani, pomimo tej niewagi i oburzenia swego wojska, kazał odstąpić, i przez to uniknął niepotrzebnej utarczki. Wdzięcznym mu jestem za to. *Amfitrita* stała o pół wystrzela; wieczorem nadpłynęły *Wrocław* i *Wellesley*. Kapitanowie wysiedli na ląd; wezwano Turków do poddania się, a w razie przeciwnym zagrożono szturmem ze strony morza i lądu. Dnia 9 Koron otworzył bramy. Fortyfikacye lepsze, niż w Nawarynie, ale miasto nędzne. Zapasów żywności i potrzeb obrony było mnóstwo; znaleźliśmy 80 dział i moździerzy. Jak skoro rząd grecki przysłał mi wojsko regularne, myślę oddać mu Koron.

„Brygada jenerała Schneidera wysiadła na ląd d. 4. Po upłynieniu doby czasu i po daremnych umowach z Hadżim-Abdulah, baszą Patrasu i zamku Morei, jenerał Schneider otoczył twierdzę, urządził kolumny do ataku, a groźna postawa wojska dokonała kapitulacyi.”

Opuszczamy tu wszelkie pochwały jakie Maison oddaje szczeremu spółdziałaniu Anglików, gorliwym chęciom admirała Malcolm, odwadze kapitana okrętu *Wellesley* (Maitland), tudzież waleczności i niezmordowanym pracom swoich żołnierzy. W kilku dniach, 26 do 27 tysięcy wojska ustąpiło z twierdzy obronnych Morei. „Zaprawdę, nie zbierzemy tu wawrzynów, pisze Maison; ale piękny cel oswobodzenia Grecyi, dla któregośmy przybyli, tem prędzej i tem pomyślniej dokonaniem zostanie.”

— Zdaje się, że ważne zapytanie, względem złożenia kilku urzędników; sprawiło istotne poróżnienia w gabinecie. Jeden z ministrów miał utrzymywać, że za daleko się posunięto i że teraz trzeba się cofać. Aby sobie jednak zapewnić, jak mówią, większość w izbie, proponowano kontr-opozycyi potężnienie jej ze 160 szlondkami prawej strony. Zdaje się jednak, że poznano bezskuteczność tych nsiłowań, i że postanowiono uleść liberalistom. Następcami wychodzących pięciu radców stanu mianują: PP. Bertin de Vaux, d' Argout, Barante, Heli d' Oissel i Villemain.

— W skutek raportu przez ministra wojny Królowi Jmci przedstawionego, N. Pan raczył postanowić reskryptem z d. 2 b. m., iż pensya reformowa, postanowieniem z d. 2 b. m. przyznana officerom nieczynnym, których żołd połowiczny ustał po dniu 5 maja 1824 r., tym officerom, którzy jeszcze nie mają prawa do pensyi, teraz jak i dawniej, i tak długo ma być wypłacana dopóki nie będą mogli wrócić do armii czynney.

— Zapewniają, iż teraz w Morei urządzają oddział regularnego wojska greckiego, składający się z 4000 piechoty, 2 szwadronów konnicy i 6 kompanii artylleryi.

— Liczba biskupów, którzy się dotychczas zastosowali do postanowienia z dnia 16 czerwca, dochodzi 30, a zatem jeszcze nie połowa biskupów francuzkich. Pomiedzy brakującymi dostrzegamy

między innymi, prócz znanego arcybiskupa Tu-
luzy, wielkiego jałmużnika, arcybiskupa w Rouen,
i biskupa w Chartres, który z pomiędzy 7 sufra-
ganów arcybiskupa paryskiego, sam tylko się jesz-
cze ociąga.

— D. 26 z. m. zakończył życie w 61 r. Mar-
grabia Dessolles, par Francyi, były prezydent ra-
dy ministrów, generał porucznik wojsk królews-
kich, i kawaler wielu orderów.

— P. Huskisson, b. minister osad, jeden z naj-
znakomitszych członków izby niższej, przybył d.
2 do Paryża.

— Przybył tu P. Zéa Bermudez, niegdyś mi-
nister spraw zagranicznych króla hiszpańskiego, a
teraz pełnomocnik w Dreźnie, udający się na no-
we swoje przeznaczenie posła w Londynie.

— Jeden z tutejszych autorów użył za przed-
miot scen dramatycznych śmierć Ludwika XVI.
Dzieło jego wyszło z druku w jednym tomie in-8vo
u P. Moutardier. Dziennik Handlowy sądzi, iż
zdania względem przyzwoitości takowego przed-
miotu wprawdzie będą podzielone, lecz wszyscy
oddadzą pisarzowi sprawiedliwe pochwały, za inter-
ressowność, jaką umiał nadać materji przez siebie
wypracowanej.

ANGLIA.

Londyn dnia 1 listopada.

(z Gazety Warszawskiej).

Słychać, iż Cesarz *Don Pedro* ustanowił Re-
jencyą złożoną z 7 członków dla utrzymania praw,
Królowej, póki nie dojdzie do pełnoletności.

— Dnia 2 —

(z teyże gazety.)

Admiralicja tutejsza odebrała nie dawno li-
sty urzędowe od Admirala *Malcolm*, dowodzące-
go eskadrą naszą na morzu Śródziemnym, a do wy-
działu osad nadeszły listy od Lorda Naczelnego
Kommissarza wysp Jonkich.

Przybył tu z *Odessy* goniec z listami od
Lorda *Haytesbury* pod dniem 17 października;
przywiozł oraz listy od Lorda *Cowley* z *Wiednia*
pod d. 26 października, które, jak mówią, mają
bydź bardzo ważne; nic atoli jeszcze nie słychać
o ich treści.

Posel francuzki przy Dworze naszym miał w
tych dniach naradę z Hrabią *Aberdeen*.

Rozchodzi się tu pogłoska, iż stolica rządu
greckiego ma bydź przeniesiona do *Aten*, po u-
twierdzeniu niepodległości Grecyi.

— Dnia 3 —

Gazeta *Morning Journal* twierdzi, iż młoda
Królowa Portugalska uda się wkrótce do *Wie-
dnia*; inné zaś gazety zapewniają, iż pozostanie w
Anglii, i że Pan *Lebzelter* udał się już na powrót
do *Wiednia*.

Członkowie klubu Brunświckiego w Hrab-
stwie Kentyjskiem dali dnia 31 z. m. ucztę z po-
wodu odniesionego zwycięstwa na równinie *Pen-
nenden*. Przewodniczył na tey uczcie Hrabia *Win-
chelsea*. Spełniono toasty utrzymania przewagi
Protestantów.

Donoszą z *Dublina* pod dniem 31 z. m., iż
wzburzenie umysłów wzmaga się w Irlandyi. To-
warzystwo Katolików, którego kommissye odby-
wają ciągłe posiedzenia, odprawiło dnia 30 z. m.
ogólne zgromadzenie. Doktor *Mac Novin* z *No-
wego Jorku* przysłał rzeczonemu towarzystwu 1000
dollarów; spodziewają się także pieniędzy z *Pary-
ża*, gdzie już urządzone bióro do przyjmowania
składek. Z drugiej strony pomnażają się także
kluby Brunświckie, i mają znaczny dochód; ubo-
dzy Protestanci dostają hroń. Na wniosek Pana
Lawless towarzystwo Katolików uchwalilo po-
dziękowanie Panu *Shiel* za przyzwoite postępo-

wanie podczas zgromadzenia na równinie *Pen-
nenden*.

— Dnia 4 —

Jedna z tutejszych gazet zapewnia, iż Xiążę
Wellington oświadczył listownie nieukontentowa-
nie swoje pewnemu członkowi Izby Wyższej, któ-
ry chciał należeć do klubu Brunświckiego, a to z
powodu, iżby można przypuścić zamiar wprawie-
nia Ministerym w bojażni, lub postawienia klu-
bów Brunświckich w możności rządzenia krajem.

Gazeta *Sunday Times* pisze, iż Ministrowie
niezmiennie postanowili podać następnemu Parla-
mentowi bil względem nadania swobód Katoli-
kom; kopia tego bilu ma bydź udzieloną najzna-
komitszym mówcom katolickim, dla zasiągnięcia
ich zdania w tak ważnym przedmiocie.

Gazeta *Atlas* twierdzi, iż wie z dobrego źró-
dła, że z kilka dni *Donna Maria* będzie przed-
stawioną Monarsze naszemu, jako Królowa Por-
tugalska.

NIDERLANDY.

Bruxella dnia 4 listopada.

(z Gazety Warszawskiej).

W mennicy naszej wybija się wiele złota dla
bankierów *Rotszyldów*; sztaby złota sprowadzają
się z Anglii, a dukaty posyłają się w transpor-
tach po sto tysięcy sztuk lub więcej przez *Frank-
fort do Wiednia*.

Odebrane tu gazety z *Jawy* pod d. 28 czerw-
ca donoszą, iż generał porucznik *von Geen* po o-
śmioletnim pobyciu w tameczney osadzie, wsiadł
dnia 24 czerwca na okręt, celem wrócenia do Ni-
derlandów. Odprawione tem kampanie nadwątli-
ły mu zdrowie. Powstańcy tameczni nigdzie nie
mogli oprzeć się ruchomym kolumnom wojska na-
szego.

NIEMCY.

Odbrzegow Menu 6 listopada.

Według postanowienia Kongressu Wiedeń-
skiego, dolina *Dappen* w kantonie *Woodt* ma na-
leżeć do Szwajcaryi, lecz Francya jeszcze jey nie
oddada. Rząd wspomnianego kantonu wyprawił
teraz znowu pełnomocnika do *Paryża* dla uregu-
lowania granic.

HISZPANIA.

Madryt d. 23 października.

(z Gazety Warszawskiej).

Wkrótce po przybyciu nadzwyczajnego goń-
ca z Katalonii, Minister wojny został wezwany
do Króla Jmci, bawiącego w *Eskuryalu*, i otrzy-
mawszy rozkazy od Monarchy, wrócił zaraz do
tutejszey stolicy. Słychać, iż w Katalonii utwo-
rzyły się nowe bandy powstańców.

Mówią, iż *Don Miguel* nie chce słuchać
rad, jakie mu dane ze strony Dworu naszego.

Wojsko Francuzkie z *Kadyzu* przechodzi
ciągle przez tutejsze okolice wracając do oyczyzny
swojej. Niektórzy officerowie otrzymali pozwo-
lenie przybycia do stolicy. Posel Francuzki, P.
St. Priest odprawił wczoraj przegląd drugiej dy-
wizyi tego wojska niedaleko murów miasta.

TURCYA.

Od granic tureckich 26 października.

List z *Bukarestu* pod dniem 20 b. m. donosi:
„Od dwóch dni słychać nieustanne strzelanie z
dział w stronie *Sylistryi*, trwające we dnie i w no-
cy. Ponieważ dawniey niekiedy tylko słyszano huk
dział, zdaje się więc, iż wojsko Cesarsko-Rossyjs-
kie sprowadziło już działa obłężnicze na baterye,
i blisko posunęło się ku twierdzy. Turcy mają
mieć w *Sylistryi* 24,000 wojska.“ (z *Gaz. War.*)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilna dnia 14 Listopada v. s. 1828 Roku.

Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla uzyskania niedoinki Skarbowych podatkow na Antokolskim żydowskim Przykahałku z uprzednich lat nagromadzoney, z przyczyny nadużycia przez bytych starszyn tego Przykahałku; Rząd niniejszy oddaje na publiczną sprzedaż domy oszkwestrowane tych kahalnych, położone na Antokolskiem Miasta Wilna przedmieściu, ocenione mianowicie: Chaima Mowszowicza 245 rub. 20 kop., Izraela Hendelowicza 162 rub. 85 kop., Leyzera Buzowicza 24 rub. 50 kop., Chany Szmułłowicza 181 r. 75 kop., Wulfa Hirszowicza 183 rub., 90 kop. Jankiela Leybowicza 81 r. 80 k., Dawida Mowszowicza 280 r. 60 k., i terazniejszego kahalnego Jankiela Leyzerowicza Antowilskiego 227 rub. 50 kop. assygn. ; do czego naznaczono terminy: 1szy 28, 2gi 30 terazn. listopada, a 3ci ostateczny dnia 3 grudnia; zatem żyjący należec do targow, zechcą przybydż na wyżej pomienione terminy do tego Rządu.

Dnia 12 Listopada 1828 roku.

Assesor Józef Szulc
Sekretarz Jamont.
Powyżczyk Leoszkiewicz.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnającego Całą Rossyą, etc. etc. etc.

1 Ur. Jan Horodecki Kapitan W. Pols. pozywa przed Sąd Ziem. Pttu Wileń. na kadencyą 8brową kupcow zagranicznych JPP. Garbarinięgo Ballati braci du Four i dalszych pełnomocnictwo Ur. Ottonowi Andersonowi Sowiet. i Kawalerowi wydających, oraz tegoż Ur. Andersona przyymującego pod assekuracyą summę rub. sr. 229 kop. 75, z massy zesz. ś. p. Antoniego Horodeckiego Kolleskiego Assessora w depozycie, u Ur. Michała Dmuchowskiego Pisarza Komisji edukacyney będącey, niemniej Ur. Wincentowey z dokładem opieki przy referency do dekretu dyllacyjnego Sądu Ziem. Wileń. w roku terazn. mca 8bra 13 d. zapadłego, w szczególności zaś wynosi cytacyą oto: gdy dekretem akcessoryjnym Sądu Ziem. Wileń. w dniu 13 8bra bieżącego roku zapadłym, po ndecydowaniu tacy exdywizyi po zeszłym ś. p. Antonim Horodeckim pozostałego majątku, nakazano żań. dell. po osoby do konkursu wchodzić mogące wynieść edyktałny zapozew, i gdy obżań. Anderson w skutek pełnomocnictwa od obżań. kupcow wydanego, przyimując dla rzeczonych pryncypałow summę rubli sreb. 229 kop. 75, i przez wydaną kwietacyą zaassekurowałes złożyć tę summę u Sądu, jeżeliby w tém zaszła oppozycya ze strony wierzycieli obżań., zaś Wincentowa nie mając żadnego dowodu pisma zaręczającego jakby należność z swemi stosunkami, z hocznemi obciążać funduszu pod konkurs oddanego nie możesz, zatem zań. pozywając do Sądu zanosi żądanie, nakazania obżań. kupcom zagranicznym i Ur. Andersonowi Sowiet. natychmiast wziętą summę rub. sr. 229 kop. 75 złożyć u Sądu, po czem wydzielenia z oney takiej ilości, jaka w miarę funduszu wystarczającego należną bydż się okaże, wszelkich stosunkow obżań. znikczemnicnia, summ wypadają-

cych przysądzenia, przy zwrócie kosztow na proceder poniesionych. S. M. Z.

Roku 1828 gbra 10 dnia. Woźny świadcę, iż kopii 2 pozwu z niniejszym oryginałem zgodnych w sprawie Ur. Jana Horodeckiego Kap. Woysk Pol. 1szą JPP. Garbarinięmu Ballati Braci du Four i dalszym oraz Ur. Ottonowi Andersonowi Sowiet. i Kawalerowi jako ich plenipotentowi i Wiktorowi oczewisto w ręce w Mieście Wilnie, 2gą po Ur. Wincentowę jako niewiadomą z zamieszkania do drzwi Sądowych przybiłem, oraz dla doyscia dostateczney wiadomości do Gazety Kuryera Litew. podałem i o terminie stawania przed Sądem Ziem. Wileń. zawiadomilem. Datt. ut supra.

Piotr Poczepowicz Woźny Ptu Wileń.

Roku 1828 Msea gbra 10 dnia. Przed Aktami Grodzkimi Ptu Wileń. stawając osobiście Woźny wgórze wyrażony takową Rellacyą podanego Pozwu urzędowie zeznań.

Przyjąłem Józef Szyszko Regent Grodzki Wileński.

Wolno drukować. Wilno d. 11 Listopada 1828 roku Cenzor N. Jurgiewicz.

Excerpt Oświadczenia z Protokołu Potócznego Sądu Ziemskiego Pttu Rosińskiego w dacie penizey wyrażającey się zapisanego, eorundem pod urzędową tegoż Sądu pieczęcią w skutek nastaley rezolucyi wyduje się.

1 Roku 1828 miesiaca października 25 dnia. Oświadczenie imieniem moim Jana Sokołowskiego Komornika Pttu Słomimskiego i Rosińskiego uczynione w rzeczy następney. Zeszły Michał Tanajewski za pretensyą summowną rub. sr. 6,183 z exdywizyi funduszu zeszłego Ignacego Mikuckiego Porucznika otrzymał doczesną lokacyą na folwarku Leybdworze w Gubernii Litewsko-Wileńskiej w Pcie Rosińskim leżącym, oświadczający się będąc także wierzycielem zeszłego Mikuckiego Porucznika, z tegoż doczesnego konkursu osiągnął schedę ziemną na części od tegoż folwarku wydzieloney, zupełnie nieodpowiedniey summie dekretem rekognoskowaney, przez nierówny wyrok Sądu Taxatorsko-Exdywizorskiego zniewolony został oświadczający się nabydż dziedzictwo folwarku Leybdworu prawem 1822 r. lutego 7 d. przez zeszłego Mikuckiego Porucznika przyznany. Po zaszłej śmierci Michała Tanajewskiego, gdy do summy na Leybdworze ulokowaney przybyli w roku 1828 oktobra 20 d. jako to: Kazimierz, Alexander i Mateusz Adwokat Ptu Wileńskiego bracia Tanajewscy, Abdon Witkowski plenipotent, Antoniego i Macieja braci Michała Szymonowicza małoletniego niby Tanajewskich tytułując się nie wiedzieć na fundamencie czego sukcesorami zeszłego Michała Tanajewskiego, lecz w rzeczy samey nie będąc żadnym węzłem krewienstwa połączeni, zamierzają summę zagarnąć, a zaś Józef Samotyha brat rodzony zeszłej Teresy z Samotyhow Tanajewskiej do wspólnego własnictwa z obżańmi summy na Leybdworze zostającey przystąpił, jakoż przez rezolucyą Sądu Niższego Ziem. Ptu Rosińskiego za użyciem Assessora od korony Walka Leybdwor ob-

jeśli. W takim zdarzeniu oświadczyć się Sokołowski widząc przywłaszczających sumę na Leybdworze zalokowaną, jest w determinacji wypłacić ilość pieniężną i zarazem zrobienia obrachunku w rzeczy dezolacyow poczynionych, wycięcia lasow, zniszczenia mieszkańcow, przepędu włościan, przeboru podatkow i dalszych powinności, przez zeszłego Michała Tanajewskiego nad dekret doczesney exdywizyi i inwentarz dokonanych, a obywatli Tanajewscy niewiadomo na fundamencie jakich dowodow, oraz dalsi przywłaszczający, własnictwo summy na Leybdworze zostające jako zabierające fundusz zeszłego Michała Tanajewskiego zostają w obowiązku uczynić oświadczającemu się dostateczne wynagrodzenie; aby przeto w zdarzeniu jakimkolwiek bądź do tego spadku nie wynalazł się kto inny urościć mogący gruntowniejsze prawo do własności summy, jako na ziemi Leybdworskiej opartej, w tém więc względzie zmuszony jest oświadczający się sınıeysze pismo do akt Ptu Rosień. zapisać i do Kuryera Litewskiego zamieścić, które sam aktor własnoręcznie podpisał. Jan Sokołowski Komornik Ptu Słonim. i Rosień.

Zgodność z protokołem potocznyim poświadcza Teodor Juszkiewicz Regent Ziem. Ptu Rosień.

Wolno drukować. Wilno d. 10 listopada 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Gen. Wileń. Radca Kol. i Kawaler.

Uwiedomienie Xiegarckie.

1 W xiegarzni T. Glücksberga Xiegarza i Typografa CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego znajduje się świeżo sprowadzony; *Plan Konstantynopolu i Bosphoru z okolicami do morza Czarnego; oraz Plan Dardanelłów.* Cena 45 kop. srebr.

Wolno drukować. Wilno dnia 10 listop. 1828 r. Adam Powstański Prez. Komit. Cen. Wileń. Radca Kollegialny i Kawaler.

1 Grających w Loteryę Warszawską nwiadomia się, że bilety do 5tey klasy 34tey Loteryi tylko do dnia 26 t. m. wydano bydz mogą, kto więc do tego terminu bilet swój nie wykupił prawo do niego traci.

Fr. von Auer.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

1 W domu WW. Latuszyńskich za Rudnicką Bramą znajduje się do sprzedania kocz nowy fabryki Warszawskiej za pomierną cenę.

Wolno drukować Policmeyster Chrzastowski.

2 W Rządzie CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego d. 3, 4 i 5 grudnia r. teraźn. odbywać się będzie licytacya na drukowanie kalendarza Gospodarskiego i Kalendarzyka o Urzędnikach Gubernii Wydział Naukowy Wileński składających. Zyczący przeto przyjąć na siebie obowiązek drukowania pomienionych kalendarzów, od d. 1 stycznia r. 1830, jako od daty expiracyi kontraktu dotąd trwającego, zechcą stawić się na czas wyżej oznaczony z prawneimi ewikcyami w Kancellaryi Uniwersyteckiej, gdzie warunki kontraktu stawającym do licytacyi będą okazane.

Sekretarz Wincenty Giecołd.

2 Od Witebskiej Magistratury Powszech-

ney Opieki ninieyszym ogłasza się, iż w niej za omiunoy w terminie dług, przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu. Newelskiego powiatu obywatela Bazylego Zarojani, legoż powiatu we wsi Dubnowce, podług rewizyi 1816 roku, 10 ptei męzkiej dusz, ze wszelką należąca do nich ziemia i wszelkiem zabudowaniem. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taranózuk.

2 Od Witebskiej Magistratury Powszechney Opieki ninieyszym ogłasza się, iż w niej za omiunoy w terminie dług, przedawać się będzie z publicznego przez aukcyę targu, sukcesorów Radey Kollegialnego Brujewicza, Suradskiego powiatu w majątku Alexiejewie dwornych 10, we wsiach: Małym Zaborocz 19, Czetausie 11, Stwelkowie 16 i Zaniedwiedkach 4, w ogóle 60 dusz ptei męzkiej, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z narodzonemi po rewizyi, ze wszelką należąca do nich ziemia i wszelkiem zabudowaniem. O terminach do targow ogłoszono będzie osobno.

Buchhalter Taraneczuk.

2 Od Mohilewskiej Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej przedawać się będzie przez aukcyę z publicznego targu, nieruchomy majątek, położony w Czabsowskim powiecie, obywatelki Marjanuy Mikuliczowey, wsi Wierzby 12 i wsi Pieczonek 5, w ogóle 15 ptei męzkiej dusz, ze zmarłemi i nowo-narodzonymi, z ich własnością, wszelkim zabudowaniem, i wszelką należąca ziemia, oceniony podług 100cioletniej proporeyi 2574 rub. 60 kop.; za niepłacenie należnego tey Magistraturze długu; zyczący kupić ten majątek, zechog przybydz na terminy: iszy 22, 2gi 25 i 3ci 28 lntego 1829 roku. Sekretarz Hołyński.

2 Szlachcie Ignacy Puzdrowski mieszkający w folwarku Horwól, z przyczyny niewiadomości w jakim Pcie ten folwarek ma swoje położenie, wzywa się, aby sam lub przez prawnie umocowanego Plenipotenta zgłosił się do Kancellaryi JW. Wileńskiego Cywilnego Gubernatora, dla przyjęcia papierów ze Lwowa do niego zaadresowanych.

2 Ukazem Sądu Głównego Wołyńskiego Cywilnego Departamentu od dnia 21 września roku idącego 1828 za N. 2813 jak mi poleconym zostało zajęcie się ułatwieniem dzieła Rozbiorowego na fortunę niegdy JO. Xiecia Maxymiliana Woronieckiego od lat pięciudziesiąt rozpoczętego, tak też kończenie onego naymowniey mi przez tenże Sąd Główny przedpisano. Do uskutecznienia jakowego całkowitego dzieła jak ukazem jestem przeznaczony, tak też polecono mi iżbym przez pośrednictwo gazeri w szyszkich Kredytorow do fortuny niegdy JO. Xiecia Maxymiliana Woronieckiego w swych pretensyach po satysfakcyę ubiegających się, jako też debitorow i samego dzisieyszego aktora masy Rozbiorowey JO. Xiecia Józefa Woronieckiego, przez publiczną gazetę zawiadomił i ogłosił, że jeśli ktokolwiek bądź do tey fortuny pod rozbiorem będącey ubiegający się po satysfakcyę, lub też jako debitor pociągnięty i nakoniec sam JO. Xieże Józef Woroniecki w terminie przez Sąd Rozbiorowy teraźniejszy oznaczonym, stawić się

temże Sądzie nie będą, tedy ulegnie zaocznemu osądzeniu, i upadek zadeklarowanym zostanie. A zatem gdy do dnia 15 stycznia przyszłego 1829 roku w Sądzie Rozbiorowym od dnia 6 listopada niniejszego 1828 roku w dobrach Klucza Lubeckiego w Gubernii Wołyńskiej w Powiecie Łuckim sytnowanych we wal Rudce ekspedyować się zaczęły, i trwać ciągle mającym, ktekolwiek w dekreta i sprawę niniejszą wchodzący stawić się nie będzie, w skutek przepisu ukazow i prawa, upadek i zaoczność zadeklarowanemi zostaną, dla wiadomości zaś powszechnego tego postanowienia, z obowiązku urzędu mego i wyższej władzy przepisania, przez Gazetę Kuryera Litewskiego uwiadomiam. Roku 1828 dnia 22 października.

Podsekdał Ziemski Ptu Kowelskiego Jan Czyżewski.

3 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla uzyskania przysądzonej przez Najwyżey potwierdzonej dnia 19 maja 1827 roku Opinii Rady Państwa, od Hrabiego Stanisława Tyszkiewicza na rzecz obywateli Parczowskich należności 9000 rubli ass., ten Rząd postanowił sprzedać z publicznych targow majątek tego Tyszkiewicza Janowo z trzema mieszkającami, w Wileńskiej Gubernii, w Rosjenskim Pcie położony, oceniony 3000 rub. sr., przynoszący rocznego dochodu 30 rub. sr.; zatem niniejszém ogłasza się, aby życzący kupić ten majątek, przybyli dla targow na terminy: 28, 29 i 31 następującego grudnia do tegoż Rządu. D. 8 listopada 1828 roku.

Assesor Józef Szulo.

Sekretarz Jamont.

Za Naczelnika Stołu Romuald Czarnocki.

3 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Komunikacyi niniejszém wzywa życzących podjąć się dostawy w 1829 roku do robot Win-dawskiej Wodney Komunikacyi dzikiego Kamienia 1510 kubiaz. sążni, wapiennego 276 kub. sążni i gotowego wapna dla I Dyrekcyi robot do szluzu N. X. 60 kub. sążni; życzący zechca przybyć dla targow do tego Komitetu 22, 25 i 27 listopada z pewnemi dostatecznemi ewikcyami, przy czém okazane będą warunki na dostawę tego kamienia.

3 Sąd Ziemski Ptu Wileńskiego dekretem akcessoryjnym w dniu 13 terażn. mca o-ktoobra ferowanym Taxę i Exdywizyą funduszu po zmarłym Antonim Horodeckim Kollegskim Assesorze pozostałego przeznaczył. Z tego powodu zawiadamia wszystkich kredytorow i pretensorow penionowanego Horodeckiego, iżby z dowodami należność ich probującymi w niezwyłócznym czasie dla otrzymania satysfakcyi porządkiem prawami przepisany w Sądzie niniejszym sami lub przez umocowanych plenipotentow w tymże Sądzie jawili się, gdyż na pretensye niestawiających wierzycieli amissya uznana zostanie. Roku 1828 mca oktobra 30 dnia. Sędzia Prezydujący Stanisław Drzewicki.

Sędzia Jan Pisanka.

Pisarz Józef Naborowski.

Regent Marcell Tafat.

3 Sąd Kommissyi dla urzadzania interesow Radziwiłłowskich wola Naywyżey u-stanowiony, powodem zrzeczenia się przez sukcesorki zeszlty Marszałkowej Kościolkowskiej kontraktu arendownego na majątność Szetekszną przez Prokuratoryą massy Radziwiłłowskiej onym wydanego; rezolucyą w dniu 31 8bra roku terażnicszego nastala, wypuścić takową majątność od dnia 25 apryla 1829 r., przez publiczną licytacyą zadeterminował, i termina do takowey licytacyi w dniach 1, 3, i 4 february tegoż 1829 r. przeznaczył. Aby przeto życzący zadzierzawić pomienioną majątność Litewsko Wileńskiej Gubernii w Wilkomierskim powiecie sytnowaną, z dostatecznemi ewikcyami, na wyrazone terminy w Sądzie niniejszey Kommissyi w mieście Wilnie w domie Kardynalia zwanym posiedzenia swoje odbywajacym, stawali, przez niniejsze wzywa, i że w każdym czasie warunki do licytacyi posługujące, stroncom interesowanym w Kancellaryi teyże Kommissyi okazane będą zawiadamia.

Z polecenia Sądu Ludwik Czernichowski Sekretarz.

3 Oblig na r. sr. 650 w roku 1828 julij 25 W. Franciszkowi Kiełpszy b. Assesorowi Sąda Niższego Ziem. Wilkom. pod imieniem moim niżej podpisującego się bez żadney ode mnie plenipotencyi i mocy wydany, skoro się o uim dowiedziałem zaraz, ho w tymże roku na dnia 23 augusta, w Sądzie Głł. Wileń. 2go Depar. zaskarżyłem, i w Grodzie Wileń. dekretem niestannym w dniu 27 8bra zapadłym, zniszczyłem jego istnienie. Ażchy więc takowego obligu jako żadnego znaczenia i waloru niemającego, nikt nie nabywał, niniejsze czyniąc ostrzeżenie, własną podpisując się ręką.

Jan Knażewicz Adw. Subsel. Wileń.

Wolno drukować. Wilno d. 7 listopada 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

2 R. 1828 mca 8bra 27 dnia. Na Sądach JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim Ptu Miń. oświadczenie imieniem JW Brygidy z Dybowskiych Torczynskiej Prezydentowey Sądow Gubernialnych Gran. Miń. w imienia własnem i jako opiekunki uleletniego potomstwa Narcyza Artura i Anny Torczynskich w asystencyi prawnie działającej, czyni się z następnego powodu, iż gdy z momentem zeyścia s. p. Piotra Torczynskiego b. Prezesa Sądow Gubernialnych Gran. Miń. męża żalający się a oycy powyżey wyrażonego małoletniego potomstwa, w dnia 6 idącego mca 8bra przytrafionego, wszelka moc i władza działań za plenipotencyami od jego ktekolwiek wydanemi na zawsze nastaly; a w rządzie tym, gdy plenipotencye na imie starozakonnych Icki Heszeliwicza Syrkina i żony jego Chai Szmuyłowiczowey Ickowey Syrkinowey kupców i mieszkańców Mińskich, obok wruczenia świadectw Sądu Głł. Miń. 2go Depar. na swobodność dusz, dla założenia pod ewikcyą przy braniu podradów, mianowicie: 1mo na dusz 74 z wsiow żalących się do folwarku Siniicy, 2do na dusz 71 resztujących z wsiow do majątności Chotowa JW. Łęskiego, 3tio na dusz 150 z wsiow do majątności Suły JW. Oborskiej i 4to na dusz 36 z wsiow do folwarku

żalących się Szczyorniercze zwanym, w Miń. Poie sytuowanych należnych, wydane i w rozmaitych dattach w Subselliach w mieście Gubernialnem Mińsku exystujących, przyznane, żadnego waloru mieć nie mogą i za onemi wszelka czynność, oraz władza działania na zawsze przecięta została, przeto o zeyściu JW. Piotra Torczyńskiego, dla żalących się nicodżałowaniem, wszystkich interessowanych przez niniejsze w aktach publicznych zapisujące się oświadczenie, i w gazetach Kuryera Lit. umieścić się mające, dając wiedzieć, zarazem ciż zaŃający o upadłych powyżey wyrażonych plenipotencyach, i ztąd o niemożności nikomu zgoła prawnego za onemi czynienia, tęż publiczność za wiadamiąją.

W imieniu własnym i dalszych współopiekunow Jan Dybowski Sędzia 2go Depart. Gubern. Mińskiego.

Roku 1828 miesiąca oktobra 27 dnia. Na Sądach JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskich Powiatu Mińskiego stawając osobicie JW. Jan Dybowski Sędzia Mińskiego Głównego Sądu 2go Departamentu takowe oświadczenie ku zapisaniu do protokołu potocznego podał. Przyjęliśmy i że wolno do Gazet podać poświadczamy.

Podsędek Ignacy Brzozowski.

Podsędek Konstanty Wierzbicki.

Pisarz Tomasz Zoładź.

Wolno drukować. Wilno dnia 5 listopada 1828 A. Powstański Prez. Kom. Cen. Wiley. Radc. Koll. i Kaw.

Szlachcic Jan Mickiewicz za paszportem Sądu Niższego Prużńskiego mu wydanym, od Wileńskiej Gubernii na rok jeden pod dattą 23 septembra 1828 roku za N. 5,053, fizognomii: wzrostu średniego i suchy, włosy błękitnych, nosa ściągłego, twarzy pod samemi oczyma piegawatey, lat 24, który zjawił się do miasteczka powiatowego Prużan dla przyjęcia służby w Aptece, i ukradł znaczną ilość pieniędzy; a zateń jeżeliby się do kogo zjawił zechce go dostawić do Sądu Niższego czyli Policji mieyskiej, a za co wynalazca odbierze dostateczną nagrodę, o co uprasza Aptekarz P. M. Prużan.

Karol Morino.

Wolno drukować Polimeyster Chrzęstowski.

2 Zaayduje się do przedania kocz nowy poczworny naylepszy fabryki warszawskiej. Osoby żądające go nabyć, mogą się dowiedzieć o cenie onego; w Księgarni J. Pana J. Glücksberga w domie klinicznym na ulicy Zamkowej.

Wolno drukować Polimeyster Chrzęstowski.

Kurs wezłow i pieniędzy:

St. Petersburg dnia 2 nowembra.

Na Londyn	na 3 miesiące	pens 10 $\frac{1}{2}$	} za rub. assygn.
— Amsterdam	— 65 dni	cens —	
— w 20	— 3 mies.	—	
— Hamburg	— 65 dni	szil. ban. 9 $\frac{7}{8}$	
— —	— 5 mies.	— 9 $\frac{1}{2}$	
— Paryż	— 70 dni	santim. —	
— —	— 3 mies.	— 109 $\frac{1}{2}$	
Czerw. zł. holend.	—	11 r. 30 kop.	
Rubel złoty	—	5 — 86	
Rubel srebrny	—	5 — 70	

Nieustający dochod Kommissyi umorzenia

6 $\frac{1}{2}$ assygnacyami	—	} procent.
6 $\frac{1}{2}$ srebrem	—	
5 $\frac{1}{2}$ takoż	—	

Na Amsterdam	na 65 dni	cens. 52 $\frac{1}{2}$
— Hamburg	— 65 —	6. szil. 9 $\frac{1}{2}$
— Londyn	na 3 mies.	pens. 10 $\frac{1}{2}$
Rubel srebrny	—	3 rub. 75 kop.
Stary alberts-reichstaler	— 4	— 70 —

Wilno dnia 22 października.

Czerwony złoty nowy	11 rub. 40 k. assygn.
— — — stary	11 — 30 — —
Imperyał	37 — — — —
Pół-imperyał	18 — 50 — —
Rubel srebrny	3 — 70 — —
— — — drobnią monetą	5 — 90 — —

Berdyczew dnia 22 października.

Sto rubli assygnacyami: 8 czerwonych złotych i 2 rubli 36 kop. srebrem, albo 26 rubli 60 kop. srebrem.

Czerwony złoty: 3 rubli 3 kop. srebrem, albo 11 rubli 40 kop. assygn.

Rubel srebrny: 3 rubli 76 kop. assygn.

Odessa d. 22 października

Na Amsterdam	na 2 $\frac{1}{2}$ mies.	cens. 52 $\frac{7}{8}$
— Wiedeń	— 1 mies.	kreyc. 25 $\frac{7}{8}$, 25 $\frac{1}{8}$
— —	— 3 —	— 25 $\frac{3}{8}$, 25 $\frac{1}{8}$
— Tryest	— 3 mies.	kreyc. 25 $\frac{3}{8}$
— —	— 3 —	— 25 $\frac{1}{8}$
— St. Petersburg	— 8 i 25 dni	k. 99 $\frac{1}{2}$
Machaud miękki	— 14 r. 60 k. 14 r.	65 k.
— — twardy	— 12 r. 50 — 12 —	55 —
Rupje stary	— 2 r. — —	2 — 1 —
— — nowy	— 3 r. 3 — —	— — —
Talar hiszpański	— — — —	4 — 96 —
Czer. zł. holl.	— 11 r. 30 — 11 —	35 $\frac{1}{2}$ —

Numer 10 tegoroczny Dziennika Wileńskiego

zawiera następujące materye:

LITERATURA NADONNA. Listy do Zofii o fizyce, chemii i historyi naturalney z francuzkiego. List 1. Ofizyce u starożytnych. — 2. Newton, Buffon, Lavoisier — 3. O przypuszczeniu, że wszystko jest czułem w naturze. Szpital, wiersz, Alex. Grot. Spasowskiego. Rolnik, dumka z ukraińskiej, p. Michała Godlewskiego. Piosnka pasterska do Lindory, tegoż. Mój spiewek do... tegoż. Improvizacya Korynny w Kapitulum, Zdania przypowieści. — STATYSTYKA. Stan teraźniejszy rzplitey Centro-amerykańskiej. — LITERATURA ARABSKA. O rolnictwie Arabów w Hiszpanii. — TOPOGRAFIA. Rys wojenney topografii: Bośni. Rascyi i Hercogowiny — RZECZY SPOŁECZNE. O Niekrasowcach. — PRAWOZNAWSTWO. O prawach Kalmuków i Mongolów. — NAUKI STOSOWANE. Rzut oka na prawa angielskie względem przywilejow na nowe wynalazki. O stanie chowu owiec i gospodarstwa wieyskiego w Pomeranii pruskiej. O stanie uprawy wina na Donie. Wyjątki z gazety nalskiej gospodarczey przez Teodora Narbutta: 1) Osobliwości rolnicze, o zamienianiu się zbóż jednego gatunku w drugi. 2) O ukarzeniu zwierząt domowych. 3) Oszczędny materiał na opał. 4) O kartofli 5) Budowlę drewnianą od ognia zabezpieczyć. Sposob szkocki konserwowania masła. Sposob bielienia starego papieru pisanego i drukowanego. Nowy sposob sobjenia piwa. Sposob konserwowania winogron. Sposob wytępiania robactwa, niszczącego zasiewy ozime. Sposob angielski robienia cydru cayli jabłeczniku. Kley używany do naklejenia papieru rysunkowego. Kompozycya do robienia kryształu bez użycia sody i potażu. — NOWINY NAUKOWE. Pamiętki historyczne. Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Hr. Woroncowa o monumencie dla Władysława Jagiellończyka. Akademia. Uniwersytety, Towarzystwa Konkurs do Katedry prawa Rossyjskiego w Cesarskim Uniwersytecie Wileń. Posiedzenia Cesarskiej Akademii Nauk. Akademia napisow i nauk wyzwolonych. Akademia umiejętności w Sztokolmie. Ateneum włoskie we Florencyi. Towarzystwo poplęszenia instrukcyi początkowey w Paryżu. Instytut ślepych w Kopenhadze. Szkoła królewska malowania kolorami na porcellanie w Sévres. O zjeździe uczonych w Berlinie. Mowa barona Humboldta miana na pierwszym posiedzeniu tego zjazdu. Kilka słow o tymże zjeździe Prof. Jarockiego. O teraźniejszym stanie ogrodu botanicznego krakowskiego. Nekrologi i szczególności biograficzne: Houdon. Franklin. Baumés Niemyer, Müller, Galetti, Göcking, Gail, Thunberg, Bouterwech, Hess, Thaer, Reichart, Oleszczyński. Numizmatyka: Medale bite w Berlinie: z okoliczności wypowiedzenia wojny przez Rossyą Turcyi i na pamiętkę wzięcia Warny; a w Paryżu na pamiętkę bitwy nawaryńskiej. Muzyka: Nowy instrument bariton. Wynalazki ekonomiczne i mechaniczne: kominy niedymiące — Knoty do świec moczone w occie — Lampy nocne bez knotów — Dzwony czworogoniaste — Cegielnia P. Chomas w Petersburgu. Wyroby fabryczne: Talerze z rysunkami krajowemi Sekret brania do rąk gadow jadowitych. Nowe dzieła polskie: Historia — Biografia — Nauka językow. Prenumerata: na powieści historyczne Stanisława Jaszowskiego na dzieło Krigera pod tytułem Kupiec. Zaproszenie literackie P. Zygmun. Aug. Krotowicza. Literatura Sławiańska. Ryčina do artykułu o nowym systemacie uprawy gruntow.